

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 15/03/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 370: Mỗi niệm đều xem lợi ích của mình là trọng

Chúng ta phát tâm học Phật, phát tâm niệm Phật cầu vãng sanh Tây Phương Cực Lạc mà mọi thứ đều xem lợi ích của mình là trọng, thì việc làm đó trái với bốn hoài, bốn nguyện của chư Phật, nhất là của Phật A Di Đà. Hòa Thượng nói: ***“Bạn muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, bạn phải đồng tâm, đồng nguyện với Phật A Di Đà, đặc biệt tâm lượng phải lớn như Phật A Di Đà. Có như vậy mới tương ứng với Phật.”*** Hòa Thượng đang nhắc đến nguyên nhân cốt lõi vì sao người niệm Phật thì nhiều mà người vãng sanh thì ngày một ít.

Người dạy niệm Phật ngày nay không nhắc đến cốt lõi này mà tập trung khuyên người: chỉ việc niệm Phật là sẽ vãng sanh, hay hãy cố gắng niệm Phật cho người thì mai một khi lâm chung có người niệm Phật cho mình thì sẽ vãng sanh. Phật A Di Đà thiết lập thế giới Tây Phương Cực Lạc là để tiếp độ vô lượng vô biên chúng sanh ở khắp mười phương thế giới, không phân biệt quốc gia hay chủng tộc. Nếu chúng sanh nào đồng tâm, đồng nguyện, đồng sự độ lượng với Phật thì họ sẽ được vãng sanh. Do đó, người niệm Phật không có thành tựu là do mỗi niệm đều xem lợi ích của mình là trọng. Đối với họ, thua lỗ, thiệt thòi, bị ức hiếp một chút đều không được.

Từ lời chỉ dạy của Hòa Thượng, chúng ta nhận ra mình đang bị bó cứng chỗ này, đang thiếu chỗ này. Nhiều đời nhiều kiếp chúng ta đã không thay đổi nên bây giờ mới như vậy. Không thay đổi điều gì? Chính là không đồng tâm, không đồng nguyện với Phật, tâm lượng cũng quá nhỏ hẹp, luôn nghĩ đến gia đình, người thân, đoàn thể của mình. Người có thể nghĩ đến đoàn thể của mình cũng đã là tiến bộ nhưng chưa đủ, tâm phải là tâm bao thái hư, lượng khắp pháp giới. Có như vậy mới có thể thành Phật.

Với tâm hiện tại mà chúng ta thành Phật thì đó là Phật gì? Nếu đem tâm lượng này của chúng ta mà vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, dự vào hàng Bất thối Bồ Tát thì Tây Phương Cực Lạc chứa toàn tội phạm, bởi mỗi niệm của

chúng ta đều là ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si ngạo mạn. Nhà Phật thường nói buông bỏ thân tâm thế giới nghĩa là không chỉ buông bỏ thế giới bên ngoài mà còn buông bỏ thân tâm; không chỉ buông bỏ thế gian pháp mà còn buông bỏ ngay đến Phật pháp. Ngược lại, chấp trước thân tâm của mình chính là chấp vào cái mình yêu, cái mình thích, chấp vào hoàn cảnh vật chất xung quanh mình, chính là vướng bận vào cái ta, cái của ta.

Nhà Phật có câu cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu ở tâm mình. Một người đang yêu thì nhìn thấy Hồ Tây đẹp quá. Một người đang thất tình thì thấy Hồ Tây xấu quá. Thế nhưng, Phật cũng nhắc nhở chúng ta: “*Phàm sở hữu tướng giai thị hư vọng.*” – Cái gì có hình tướng đều là hư ảo, đều là không thật. Vậy mà chúng ta vẫn chấp chặt vào đó. Thực tế thì, đến lúc nhắm mắt xuôi tay, không buông được cũng vẫn phải buông thôi. Nếu chúng ta buông trước được thì sẽ nhẹ nhàng hơn là đến lúc vô thường đến, bắt chúng ta phải buông. Lúc đó, chúng ta sẽ vô cùng đau khổ.

Hòa Thượng từng dạy chúng ta: Hãy cảm ơn cuộc đời, mỗi sớm mai thức dậy, ta có thêm một ngày để yêu thương. Rõ ràng, chúng ta có thêm một ngày để tận tâm tận lực, để hy sinh phụng hiến. Đó là chúng ta biết dùng thân giả này đi tìm giá trị thật. Nếu chúng ta không biết điều này mà cứ mãi đắm chìm, thỏa mãn trong năm dục sáu trần, chạy theo ảo danh ảo vọng, để rồi đến lúc phải rời xa thì sự khổ đau sẽ tăng bội phần. Ngược lại, chúng ta cần tham thấu, biết rõ rằng đủ duyên thì sum họp, hết duyên thì tan rã.

Có người nói chết là hết, chẳng còn gì cho nên bây giờ phải hưởng thụ, do đó, họ làm mọi việc để thỏa mãn tư dục tư lợi tư tình, tùy tiện tạo nghiệp. Họ càng làm càng khổ vì thỏa mãn dục vọng cũng giống như người khát uống nước biển, càng uống lại càng khát. Do đó, chúng ta phải làm chủ chính mình, không bị dục vọng sai khiến, không bị thứ tham cầu sai sử, không bị tham ăn uống, tài danh sắc sai sử. Cho nên, chúng ta thấy rõ chân tướng của sự tan rã để chính mình luôn tận tâm tận lực.

Chúng ta phát tâm học Phật là phải mở rộng tâm lượng của mình thì đó mới là chân thật. Nếu chưa mở rộng tâm lượng được thì đó chưa phải là người học Phật. Hòa Thượng từng nói rằng: “*Bạn học Phật là bạn phát tâm làm người chịu thiệt thòi*” cho nên nếu chưa phát tâm làm người chịu thiệt thòi thì chưa phải là

người học Phật. Người sơ phát tâm mà nghe câu nói này, có lẽ sẽ khởi ý học Phật mà lỗ lã, học Phật mà thiệt thòi, thôi, không học nữa. Thật ra thiệt thòi hay lỗ lã là do người thế gian gọi tên và coi như thế, chứ có thiệt thòi đâu, có lỗ lã đâu.

Hòa Thượng nói: ***“Vì sao đồng tu tu Tịnh Độ của chúng ta không thể nắm chắc được phần vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc? Là vì không y giáo phụng hành, không nghe lời, không chịu làm theo. Căn bản là do không hiểu được nghĩa thú mà Phật đã truyền đến. Như Lai ngày ngày ở trước mặt giảng giải cho chúng ta nghe, chúng ta cũng không hiểu.”*** Tại sao vậy? Vì chúng ta có muốn hiểu đâu.

Trên Kệ Khai Kinh có câu: ***“Nguyện giải Như Lai chân thật nghĩa”*** – tức là chúng ta phải thấu hiểu chân thật nghĩa mà Như Lai muốn dạy chúng ta. Đó là nhìn thấu, buông xả, xả mình vì người. Từ sự thị hiện của Phật, chúng ta cũng thấu hiểu. Trong danh hiệu ***“Thích Ca Mâu Ni Phật”*** thì ***“Thích Ca”*** là năng nhân và ***“Mâu Ni”*** là tịch mặc. Điều này có nghĩa là với người chúng ta phải từ bi yêu thương, tận tâm tận lực mà hy sinh phụng hiến, còn với mình thì phải thanh tịnh, ngăn ngừa mọi nhiễm ô bên ngoài xâm chiếm. Điều gì làm chúng ta nhiễm ô? Đó là ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, ý niệm hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si mạn.

Nếu chúng ta chuyển đổi tâm niệm thì sẽ thế nào? Thay vì ngày ngày nghĩ đến tự tư tự lợi, ảo danh ảo vọng và sự hưởng thụ, chúng ta hãy nghĩ đến tâm của Phật, nguyện của Phật, sự độ lượng của Phật thì chắc chắn chúng ta sẽ tương ưng với Phật. Hòa Thượng thường nhắc tới việc Mạnh Tử chỉ là học theo, học trên sách vở, là học trò tư thực của Khổng Lão Phu Tử thôi nhưng Ngài lại được gọi là Á Thánh. Vì sao được như vậy? Vì người học trò này một lòng một dạ muốn học, muốn làm theo thầy. Còn người không muốn làm thì cho dù Phật ở ngay trước mặt giảng giải cho nghe, cũng vẫn là không hiểu, vẫn là mê hoặc điên đảo, gần ăn dính ăn, gần ngủ dính ngủ, gần tài dính tài, gần sắc dính sắc.

Chúng ta ngày ngày đang kiên cố chấp trước những tập khí xấu ác của chính mình. Vậy khi chúng ta biết rõ cội nguồn gây ra khổ đau cho mình rồi thì chúng ta hãy cố gắng ngay chỗ đó mà tìm cách đào thải. Hòa Thượng nhắc chúng ta vẫn kiên cố chấp trước vào lợi ích của chính mình. Thật ra, ban đầu chúng ta ai cũng

phát tâm làm, nhưng càng làm tâm lại dần bị bào mòn, đến nỗi phát tâm ban đầu bị mất.

Sáng nay tôi lạy Phật, có một niệm tự tư tự lợi khởi lên: *“Mình dịch thuật bao nhiêu năm nay, thế mà bệnh khổ vẫn bệnh khổ!”* Đây chính là có phát tâm nhưng tâm lại đang bị bào mòn dần vì những chướng ngại, khó khăn và bệnh khổ. Có thể nói, từ vô lượng kiếp đến nay, chúng ta tạo nên bao nhiêu là nghiệp tội, vậy mà mới làm được một chút việc thiện thì chúng ta lại cứ tưởng nhiều lắm rồi. Chúng ta thấy rõ ràng rằng chỉ cần quyết định của một người là có thể ảnh hưởng cả thế giới. Hôm trước tôi gửi một thùng rau đi là 70.000 đồng, nay phải 100.000 đồng. Nhìn lại chính mình, có lẽ chính chúng ta trong đời quá khứ đã từng đưa ra quyết định gây tổn hại biết bao nhiêu là chúng sanh.

Hòa Thượng nói: *“Nguyên nhân gì mà chúng ta không thể hiểu được lời giảng dạy của Phật? Đó là do chúng ta kiên cố, chấp trước không buông xả, không thể rời khỏi tập khí phiền não của chính mình. Mỗi một niệm đều coi lợi ích của mình là trọng yếu. Người tự tư tự lợi, mỗi niệm đều nghĩ đến mình, không thể dung chứa được người khác. Phật Bồ Tát có thể dung chứa được tất cả chúng sanh ở tận hư không khắp pháp giới cho nên các Ngài thành Phật Bồ Tát. Còn chúng ta không dung chứa được người nào nên mới thành phàm phu sáu cõi. Thế thì làm sao có thể siêu vượt sáu cõi luân hồi.”*

Cho nên nhà Phật dạy chúng ta mở rộng tâm lượng, người tự tư tự lợi không thể dung chứa được người khác. Nhiều người học Phật vẫn hay than: *“Vì sao mình khổ quá vậy?”* Bây giờ, qua lời chỉ dạy của Hòa Thượng, chúng ta đã biết được nguyên nhân, là vì mỗi niệm chúng ta đều xem trọng lợi ích của chính mình. Nay, chúng ta đừng xem trọng lợi ích của mình nữa thì sẽ không còn khổ, có khổ hay chẳng cũng chỉ lướt qua nhẹ nhàng. Chúng ta hãy tập quán chiếu trước sự việc về người mà mình thương yêu nhất, một ngày nào đó, họ sẽ già đi, sẽ tàn phai nhan sắc, tay yếu, chân run, răng rụng hết và sẽ chết. Chắc chắn một ngày gần, không xa đâu, điều này sẽ đến. Khi chúng ta quán chiếu ở mức đó thì những ý niệm xem trọng lợi ích của bản thân sẽ không còn.

Hòa Thượng tiếp lời: *“Các vị phải nên nhớ, tâm lượng của Đức Phật A Di Đà vô cùng rộng lớn. Nếu chúng ta muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì tâm lượng của chúng ta phải bằng với Phật A Di Đà. Hiện tại thế gian*

này, người niệm Phật thì nhiều mà người vãng sanh thì ít. Tại vì sao có một số người niệm Phật, niệm được tốt như vậy mà không thể vãng sanh? Là vì tâm lượng quá nhỏ, khởi tâm động niệm đều là tự tư tự lợi.” Trước đây tôi từng khuyên mọi người muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì phước báu phải bằng với Phật A Di Đà. Hòa Thượng đã nói hết căn gốc của sự chướng ngại mà chúng ta đang gặp phải.

Hòa Thượng tiếp lời: *“Trên Kinh nói được rất rõ ràng, thế giới Tây Phương Cực Lạc là chư thượng thiện nhân câu hội. Người vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc là người có thiện căn, phước đức, nhân duyên đầy đủ, là bậc thượng thiện. Người tâm lượng nhỏ thì không thể là bậc thượng thiện. Người niệm Phật cho dù tốt hơn đi chăng nữa, A Di Đà Phật hoan nghênh bạn đến, thế nhưng đại chúng bên đó không thể hoan nghênh bạn. Cho nên chúng ta muốn tu pháp môn Tịnh Độ thì không thể nào không mở rộng tâm lượng của mình.”*

Người vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc đâu có thể là người thiện căn phước đức nhân duyên ít mà có thể sanh về. Thiện căn phước đức nhân duyên phải to lớn. Thật ra chúng ta nghe điều này thì tưởng chừng không thể với tới, không thể làm được, nhưng Hòa Thượng từng dạy chúng ta hãy niệm niệm vì người mà lo nghĩ thì tự khắc tâm lượng của chúng ta sẽ to lớn, nhân duyên phước báu theo đó mà lớn thêm. Tất cả chúng ta đều làm được, chỉ cần xem chuyện gia đình mình cũng giống như chuyện của tất cả mọi người. Bản thân tôi là phạm phu, tuy tôi vẫn còn tình chấp, vẫn còn biết đây là con mình nhưng trong ứng xử, tôi đối với con cái của mình cũng giống như đối với mọi người, luôn là bình đẳng đối đãi, thậm chí còn hạn chế mức thấp nhất ưu đãi dành cho con, đôi khi con nhận được ít hơn người ngoài, khiến các con còn thương tổn.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng khẳng định rằng chúng ta muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì phải đồng tâm, đồng nguyện với Phật A Di Đà, tâm lượng phải lớn như Phật A Di Đà. Nếu ngày ngày mỗi niệm đều xem trọng lợi ích của chính mình, vậy thì việc tu hành của chúng ta vẫn có lợi ích nhưng phước báu rất nhỏ, chỉ là phước báu trời người mà thôi. Đối với thế gian, phước báu như thế này là quá lớn rồi, thế nhưng đối với nhà Phật, nếu không thoát khỏi luân hồi, chưa ra được sinh tử thì phước không phải là lớn. Cho dù chúng ta tu

hành đời sau được làm người giàu sang, quyền thế, địa vị hay đời sau sanh về cung trời, làm được cả vua trời thì phước đó vẫn là nhỏ./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.

Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!